

Stan: luty 2018

Informacje na temat procedury uzyskania stwierdzenia nabycia spadku w Niemczech

Wszelkie dane zamieszczone w niniejszej informacji bazują na naszej wiedzy w momencie redagowania tekstu. Proszę mieć na uwadze, że nie możemy gwarantować ich kompletności i poprawności, zwłaszcza z powodu zmian, które mogły mieć miejsce w międzyczasie.

Według niemieckiego prawa spadkowego spadek po śmierci spadkodawcy przechodzi na spadkobierców. W celu wykazania prawa do nabycia spadku spadkobiercy mogą otrzymać we właściwym sądzie ds. spadkowych **stwierdzenie nabycia spadku**. Jest ono w wielu wypadkach konieczne, aby móc dysponować majątkiem spadkowym. Także w przypadku, gdy spadkodawcą był obcokrajowiec, może zostać wystawione stwierdzenie nabycia spadku ograniczone do majątku znajdującego się na terenie Republiki Federalnej Niemiec. Stwierdzenia nabycia spadku otrzymane za granicą z reguły nie są uznawane.

Jeśli otwarcie spadku nastąpiło po 17.08.2015, unijne rozporządzenie w sprawach spadkowych oferuje możliwość uzyskania **Europejskiego Poświadczenia Spadkowego** w miejsce narodowego stwierdzenia nabycia spadku. Jest ono ważne bezpośrednio we wszystkich krajach członkowskich UE za wyjątkiem Irlandii, Zjednoczonego Królestwa i Danii i poleca się je przede wszystkim w sytuacjach, gdy przedmioty spadku znajdują się w różnych krajach Unii Europejskiej.

Wniosek o stwierdzenie nabycia spadku lub Europejskie Poświadczenie Spadkowe może zostać złożony bezpośrednio we właściwym niemieckim sądzie ds. spadkowych, za pośrednictwem niemieckiego notariusza lub za pośrednictwem właściwej dla Państwa niemieckiej placówki zagranicznej. Jeśli dziedziczy więcej osób, tworzą one wspólnotę spadkobierców. Jeden ze spadkobierców może złożyć w imieniu wszystkich współspadkobierców wniosek o wspólne stwierdzenie nabycia spadku. W tym celu nie potrzebuje on pełnomocnictwa współspadkobierców. Jest także możliwe złożenie wniosku o stwierdzenie nabycia części spadku tylko dla jednego lub części spadkobierców. Proszę jednak mieć na uwadze, iż spadkobiercy aż do podziału spadku mogą jedynie wspólnie nim dysponować, tak więc stwierdzenie nabycia części spadku często nie jest wystarczające do wypłaty majątku spadkowego.

W ramach procedury wnioskowania o uzyskanie stwierdzenia nabycia spadku lub Europejskiego Poświadczenia Spadkowego spadkobiercy muszą złożyć zapewnienie z mocą przyrzeczenia. Służy ono potwierdzeniu danych zawartych we wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, a zwłaszcza danych niemożliwych do potwierdzenia za pomocą dokumentów. Ponadto zapewnienie z mocą przyrzeczenia zastępuje niemożliwe do uzyskania lub możliwe do uzyskania nieproporcjonalnie dużym nakładem dowody z dokumentów. **Świadome lub nieumyślne złożenie fałszywego zapewnienia z mocą przyrzeczenia jest karalne.**

Zapewnienie z mocą przyrzeczenia musi zostać złożone osobiście przynajmniej przez jednego spadkobiercę. Nie jest wymagane złożenie przyrzeczenia z mocą zapewnienia przez wspólnotę spadkobierców jako całość. Do złożenia wniosku nie jest możliwe upoważnienie osoby trzeciej,

która sama nie jest uprawniona do spadku. Składane drogą pocztową wnioski o stwierdzenie nabycia spadku bez zapewnienia z mocą przyrzeczenia zostaną odrzucone przez sąd ds. spadkowych; to samo dotyczy wniosków o wystawienie Europejskiego Poświadczenia Spadkowego.

Wniosek oraz zapewnienie z mocą przyrzeczenia zostaną urzędowo poświadczone. Uzgodnimy z Państwem termin, w którym będzie możliwe stawienie się w placówce zagranicznej celem poświadczenia wniosku. W celu przygotowania wniosku o stwierdzenie nabycia spadku zostaną Państwo najpierw poproszeni o dokładne i kompletne wypełnienie oraz odesłanie formularza. Formularz ten znajdą Państwo na naszej stronie internetowej (w zakładce Informacje prawno – konsularne > Informacje prawne A-Z > Spadek). Na życzenie może on również zostać przesłany Państwu pocztą elektroniczną lub tradycyjną. Prawo do nabycia spadku należy wykazać na podstawie oryginalnych dokumentów lub uwierzytelnionych kserokopii w sądzie ds. spadkowych.

W interesie wnioskodawcy leży przedłożenie urzędnikowi konsularnemu możliwie kompletnych dokumentów potwierdzających prawo do spadku. W ten sposób urzędnik konsularny może dopełnić obowiązku sprawdzenia, doradzenia i pouczenia w sprawie. Braki w przedłożonych dokumentach obciążają wnioskodawcę i w razie odstąpienia mogą prowadzić w sądzie ds. spadkowych, gdzie muszą zostać przedłożone wszystkie dowody, do odrzucenia wniosku za opłatą. Decyzja sądu ds. spadkowych z reguły nie może odbiegać od wniosku, niepoprawny w treści wniosek musi zatem zostać odrzucony.

Z reguły potrzebne są następujące dokumenty krajowe i zagraniczne:

1. wszystkie rozporządzenia na wypadek śmierci (testament, umowa dziedziczenia) w oryginale lub w formie uwierzytelnionej kserokopii, jeśli możliwe z protokołem otwarcia dokonanego przez niemiecki sąd ds. spadkowych/kancelarię notarialną (lub z porównywalnym zagranicznym protokołem otwarcia)
2. postanowienie polskiego sądu w sprawie spadkowej, jeśli dotyczy
3. akt zgonu spadkodawcy
4. akt małżeństwa spadkodawcy i ew. dokumenty o rozwiązaniu (odpowiednio wszystkich małżeństw)
5. akty urodzenia dzieci spadkodawcy
6. jeśli nie ma dzieci: akt urodzenia spadkodawcy. Jeśli rodzice spadkodawcy nie żyją, ich akty zgonu oraz akty urodzenia rodzeństwa spadkodawcy
7. jeśli uprawnione do spadku osoby zmarły wcześniej niż spadkodawca, należy przedłożyć ich akty zgonu i jeśli występują, akty urodzenia ich zstępnych
8. ew. umowy o wcześniejszym zachowku
9. ew. oświadczenia o odrzuceniu spadku, umowy zrzeczenia się spadku i umowy majątkowe między małżonkami.

Jeśli mają Państwo wątpliwości, jakich dokumentów Państwo potrzebują, proszę najpierw mimo wszystko wypełnić w całości załączony formularz i odesłać go do nas. Poinformujemy wówczas wstępnie, jakie dokumenty zgodnie z doświadczeniem będą prawdopodobnie wymagane przez sąd ds. spadkowych w Państwa przypadku, aby rozpatrzyć wniosek o stwierdzenie nabycia spadku (przy czym decyzja zależy ostatecznie od sądu).

Dokumenty w językach obcych wymagają uwierzytelnionego tłumaczenia na język niemiecki. Z reguły do wniosku o stwierdzenie nabycia spadku wystarczają wielojęzyczne odpisy skrócone polskich aktów stanu cywilnego.

Po przesłaniu formularza oraz kopii dokumentów zostanie przygotowany wniosek o stwierdzenie nabycia spadku.

Za poświadczenie wniosku i zapewnienia z mocą przyrzeczenia oraz za wystawienie stwierdzenia nabycia spadku zgodnie z rozporządzeniem o opłatach zagranicznych należy w placówce zagranicznej oraz we właściwym niemieckim sądzie rejonowym uiścić opłatę, która naliczana jest według czystej wartości całego spadku (po odliczeniu zobowiązań). Dlatego nieodzowne jest podanie placówce zagranicznej wartości spadku w chwili śmierci spadkodawcy.

Dodatkowe koszty za tłumaczenia ustne powstaną, jeśli wniosek o stwierdzenie nabycia spadku zostanie urzędowo poświadczony w języku innym niż język niemiecki.

Prosimy nie przychodzić bez wcześniej umówionego terminu, gdyż przygotowanie poświadczenia zajmuje dużo czasu i często pojawiają się dodatkowe pytania.